

SYMPOZJA

2

ÓSMY DZIEŃ STWORZENIA?

**Etyka wobec możliwości
inżynierii genetycznej**

Praca zbiorowa pod redakcją
ks. dr. hab. Mariana Machinka MSF

**WYDZIAŁU TEOLOGII
UNIwersytetu WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

SYMPOZJUM

ÓSMY DZIEŃ STWORZENIA?

**ETYKA WOBEC MOŻLIWOŚCI
INŻYNIERII GENETYCZNEJ**

**Praca zbiorowa pod redakcją
Ks. dr. hab. Mariana MACHINKA MSF**

**Materiały I. Dni Interdyscyplinarnych Wydziału Teologii
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie**

Olsztyn 06.–08.11.2000

Studio Poligrafii Komputerowej „SQL” s.c.
OLSZTYN 2001

Recenzenci:

Ks. prof. dr hab. Alojzy SZORC
(Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

Ks. dr hab. Paweł BORTKIEWICZ
(Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Redaktor techniczny
Władysław Andrzej SACHA

Wydano za zgodą Kurii Metropolitalnej
Archidiecezji Warmińskiej

Olsztyn, dnia 16.03.2001 roku
Nr 235/01

Tłumaczenia niemieckie streszczeń poszczególnych referatów:

Ks. Marian MACHINEK (Ref. 1–12)

Ks. Joachim PIEGSA (Ref. 13)

Rysunki:

Dr Kornelia POŁOK, prof. dr hab. Roman ZIELIŃSKI

Fotografie:

Kl. Rafał KIEWISZ

Projekt okładki:

Adam KARZEL – „SQL” s.c.

ISBN 83-88125-13-3

Wydawca:

Studio Poligrafii Komputerowej „SQL” s.c.
10-059 Olsztyn, ul. Polna 16, tel. 523-59-41

SPIS TREŚCI

<i>Przedmowa</i> — Prof. dr hab. Ryszard GÓRECKI	5
<i>Słowo wstępne</i> — Ks. dr hab. Marian MACHINEK MSF	7
<i>Referat 1.</i> Prof. Roman Stanisław ZIELIŃSKI — Rzut oka na podstawy genetyki	11
<i>Referat 2.</i> Dr Kornelia Maria POŁOK — Wykorzystanie genetyki i inżynierii genetycznej w hodowli roślin	41
<i>Referat 3.</i> Ks. bp dr hab. Józef WRÓBEL — Nauki empiryczne a etyka: dwa światy?	65
<i>Referat 4.</i> Ks. dr Jan GUZOWSKI — Inżynieria genetyczna w świetle różnych koncepcji bioetycznych	87
<i>Referat 5.</i> Prof. dr hab. Włodzimierz BEDNARSKI — Inżynieria genetyczna a produkcja żywności	103
<i>Referat 6.</i> Ks. prof. dr hab. Jan KOWALSKI — Granice ingerencji człowieka w naturę w perspektywie teologiczno-etycznej	121

<i>Referat 7.</i> Prof. dr hab. Jerzy Stanisław NOWAK — Zastosowanie inżynierii genetycznej w medycynie	135
<i>Referat 8.</i> Dr inż. Stanisław KAMIŃSKI — Możliwości klonowania człowieka w perspektywie doświadczeń z klonowaniem zwierząt — mity i rzeczywistość	153
<i>Referat 9.</i> Dr Barbara CHYROWICZ SSpS — Cud kreacji i dylematy rekonstrukcji	167
<i>Referat 10.</i> Ks. dr hab. Ryszard OTOWICZ SJ — Czy terapeutyczny cel usprawiedliwia wszystkie środki? Etyczne problemy diagnozy i terapii genetycznej	183
<i>Streszczenie dyskusji panelowej</i> Prof. dr hab. Roman ZIELIŃSKI, prof. dr hab. Jerzy STRZEŻEK, o. prof. dr hab. Wojciech BOŁOZ CSsR, ks. prof. dr hab. Joachim PIEGSA MSF, prof. dr hab. Jerzy NOWAK — Drogi i bezdroża inżynierii genetycznej	205
<i>Referat 11.</i> Ks. prof. dr hab. Wojciech BOŁOZ CSsR — Aspekty etyczne poznania ludzkiego genomu	213
<i>Referat 12.</i> Ks. dr hab. Marian MACHINEK MSF — Indywiduum — osobowość — osoba. Pytanie o początek życia ludzkiego	235
<i>Referat 13.</i> Ks. prof. dr hab. Joachim PIEGSA MSF — Inżynieria genetyczna — błogosławieństwo czy przekleństwo?	255
<i>Streszczenie dyskusji końcowej</i> Prof. dr hab. Krzysztof WAŁAWSKI, o. dr Jarosław KUPCZAK OP, ks. dr hab. Ryszard OTOWICZ SJ, ks. prof. dr hab. Józef M. DOŁĘGA, ks. dr hab. Marian MACHINEK MSF — Etyka przeszkodą czy szansą dla postępu inżynierii genetycznej?	273